

MALTA

QORTI CIVILI

PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF

JOSEPH ZAMMIT MC KEON

Seduta tas-26 ta' Frar, 2015

Citazzjoni Numru. 899/2011

**John Vella (ID 3468G) f'ismu u ghan-nom u in rappresentanza tas-socjeta`
Island Farmhouses Limited (C-25788)**

kontra

Uni-que Catering Limited (C-48641)

Il-Qorti :

I. **Preliminari**

Rat ir-rikors guramentat prezentat fit-13 ta` Settembru 2011 li jaqra :-

1. *Illi nhar is-sbatax (17) ta` Marzu 2010 l-attur John Vella bhala direttur tas-socjeta` Island Farmhouses Limited ta` 82, Triq l-Indipendenza, Xewkija, Ghawdex (C-25788) kera lill-kumpannija Unique Catering Ltd il-fond fil-pjan terran u f`livell intermedju, minghajr isem ufficjali izda maghruf bhala bl-ittra "B" u li jifforma parti mill-blokka bl-isem "Padre Pio Court", li qieghed fit-Triq Esperanto, l-Imsida, Malta, bhala hanut (Dok. JV1) u dan versu kera ta` erbghin euro (€40) kuljum, pagabbi kull xahar bil-quddiem, flimkien mal-VAT relattiv ;*

2. *Illi l-kirja kienet bil-kondizzjoni, fost l-ohrajn :*

i) *illi l-intimati bhala kerrejja jhallsu l-ispejjez kollha necessarji sabiex joperaw il-fond dak kollu li kien necessarju sabiex joperaw il-fond ; in konnessjoni ma` dan, is-socjeta` konvenuta riedet teffettwa diversi benefikati fil-fond, u nkarigat lill-attur pro et noe sabiex jezegwixxi jew jordna tali benefikati minghand terzi, liema xogholijiet in parte thallsu imma għad fadal bilanc ta` tnax-il elf, erba` mijà u sebgha u ghoxrin euro u tnejn u erbghin centezmu (€12,427.42) rappresentanti xogholijiet u spejjez magħmula u nkorsi fil-fond imsemmi mill-attur pro et noe fuq inkarigu u a spejjez tas-socjeta` intimate ; u*

ii) *illi l-kontijiet ta` l-ilma u elettriku jkunu a karigu tas-socjeta` konvenuta ; liema kontijiet matul il-kirja ma thallsu qatt u matul il-kirja tieghu telghu għas-somma ta` erbatax-il elf, hames mijà u tmenin euro (€14,580) ;*

3. *Illi matul fl-ewwel ta` Marzu 2011, is-socjeta` konvenuta tat avviz ta` terminazzjoni tal-kirja u effettivament zgħumbrat fl-ahhar ta` Awissu 2011, b`dan illi għad għandha thallas arretrati ta` seba` xħur kera, ammontanti għal hdax-il elf, hames mijà u sittax-il euro u tmenin centezmu (11,516.80), inkluz VAT ;*

4. *Illi debitament interpellata ghall-hlas tas-somom premessi permezz ta` ittra ufficjali datata 19 ta` Awissu 2011, is-socjeta` konvenuta baqgħet inadempjenti ;*

Kopja Informali ta' Sentenza

5. *Illi safejn jaf l-attur pro et noe s-socjeta` konvenuta ma għandhiex eccezzjonijiet validi x`tagħti;*

Tghid għaldaqstant is-socjeta` konvenuta ghaliex m`għandhiex din l-Onorabbli Qorti, prevja kull dikjarazzjoni necessarja u opportune:

i. *Tisma` u tiddeċiedi din il-kawza skont is-segwenti talbiet attrici bid-dispensa tas-smiġħ a tenur tal-artikoli 167 sa 170 tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta` Malta;*

ii. *Tiddikjara illi s-socjeta` konvenuta hija debitrici certa, likwida u dovuta tal-attur proprio et nomine fl-ammont ta` tmienja u tletin elf, hames mijha u erbgha u għoxrin euro u tnejn u għoxrin centezmu (€38,524.22), konsistenti fis-segwenti:*

a) *arretrati ta` kera tal-fond ground floor, mingħajr numru ufficjali izda magħruf bhala bl-ittra "B" u li jifforma parti mill-blokka bl-isem "Padre Pio Court", li qiegħed fit-triq Esperanto, l-Imsida, Malta, magħruf bhala "Unique Food Bar" ghall-perjodu mill-1 ta` Frar 2011 sal-31 ta` Awissu 2011 u VAT relattiv, fl-ammont ta` hdax-il elfl, hames mijha u sittax-il ewro u tmenin centezmu (€11,516.80);*

b) *is-somma ta` tnax-il elf, erba` mijha u sebgha u għoxrin euro u tnejn u erbghin centezmu (€12,427.42) rappresentanti xogħolijiet u spejjeż magħmula u nkorsi fil-fond imsemmi mis-socjeta` mittenti fuq inkarigu u a spejjeż tas-socjeta` intimata; u*

c) *kera ta` arloggi ta` elettriku u ilma u konsum relattiv pendent, fl-ammont ta` erbatax-il elf, hames mijha u tmenin euro (€14,580); u*

iii. *Tordna lis-socjeta` konvenuta thallas lill-attur proprio et nomine l-istess somma ta` tmienja u tletin elf, hames mijha u erbgha u għoxrin euro u tnejn u għoxrin centezmu (€38,524.22).*

Bl-ispejjeż, inkluzi dawk tal-mandat ta` qbid intavolat fl-istess ismijiet, bl-imghaxijiet legali u bl-ingunzjoni minn issa tar-rappresentanti gudizzjarji tas-socjeta` intimata in subizzjoni.

Rat il-lista tax-xhieda ndikati mill-attur, u d-dokumenti li pprezenta mar-rikors guramentat.

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat id-digriet li tat fl-udjenza tad-9 ta` Jannar 2012 fejn wara li sabet li l-kumpannija konvenuta kellha *prima facie* eccezzjonijiet x`jaghti fil-fatt u fid-dritt għat-talbiet attrici tat lis-socjeta` konvenuta ghoxrin jum zmien sabiex tipprezzenta risposta guramentata.

Rat ir-risposta guramentata prezentata fis-27 ta` Jannar 2012 li taqra hekk :-

1. *Illi t-talbiet attrici għandhom jigu michuda bl-ispejjez kontra l-istess socjeta` attrici nkwantu huma privi minn kull fundament guridiku u fattwali ;*

2. *Illi mingħajr pregudizzju għas-suespost kif ser jirrizulta fil-mori ta` dawn il-proceduri hija s-socjeta` attrici li hija debitrici fil-konfront tas-socjeta` intimata u f'dan is-sens is-socjeta` intimata qiegħda kontestwalment tipprezzenta l-proceduri opportuni għal kanonizzazzjoni tal-kreditu tagħha ;*

Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat id-dikjarazzjoni guramentata tal-kumpannija konvenuta, il-lista tax-xhieda indikati minnha u d-dokumenti li pprezentat mar-risposta guramentata.

Semghet ix-xieħda tal-attur u ta` ibnu Jason Vella fl-udjenza tal-14 ta` Mejju 2012.

Rat id-digriet li tat fl-udjenza tat-12 ta` Novembru 2012 fejn għar-ragunijiet hemm spjegati ddikjarat magħluq l-istadju tal-provi tal-attur u halliet il-kawza ghall-provi tas-socjeta` konvenuta.

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat id-digriet li tat fid-19 ta` Novembru 2012 fejn, wara talba mill-attur, li ma kenitx opposta mill-konvenuta, irrevokat *contrario imperio d-digriet tagħha* tat-12 ta` Novembru 2012 fuq riferit.

Rat ix-xieħda bl-affidavit ta` Alfred Borg u ta` Jason Vella, flimkien mad-dokumenti li kienu annessi mal-ewwel affidavit.

Semghet ix-xieħda ta` George Borg, ta` Dennis Gatt, u ta` Massimo Borg fl-udjenza tat-23 ta` Mejju 2013 u rat id-dokumenti li kienu prezentati waqt l-istess udjenza.

Semghet ix-xieħda ta` Oliver Magro u l-kontroeżami ta` Alfred Borg fl-udjenza tat-8 ta` Ottubru 2013 u rat id-dokumenti li kienu prezentati fl-istess udjenza.

Semghet ix-xieħda ta` Reuben Bonnici fl-udjenza tal-11 ta` Frar 2014 u rat id-dokumenti li kienu prezentati fl-istess udjenza.

Semghet ix-xieħda tal-attur fl-udjenza tat-18 ta` Marzu 2014.

Semghet ix-xieħda ta` Thomas Diacono, ta` Reuben Bonnici u tal-attur fl-udjenza tat-8 ta` Mejju 2014 u rat id-dokumenti li kienu prezentati fl-istess udjenza.

Rat id-deposizzjoni tal-attur fl-udjenza tal-15 ta` April 2014 quddiem it-Tribunal Għal Talbiex Zgħar (Għawdex) fil-kawza fl-ismijiet *Uni-que Catering Ltd vs Island Farmhouses Ltd (Avviz Nru 33/2012 KM)*.

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat id-dokumenti li pprezenta l-attur fl-udjenza tal-1 ta` Lulju 2014 u fis-7 ta` Lulju 2014.

Semghet lid-difensuri tal-partijiet jaghmlu sottomissionijiet tal-ahhar bil-fomm fl-udjenza tat-13 ta` Ottubru 2014.

Rat id-digriet li tat fl-istess udjenza fejn halliet il-kawza ghas-sentenza ghal-lum.

Rat l-atti l-ohra tal-kawza.

Ikkunsidrat :

II. Provi

L-attur xehed illi huwa direttur tas-socjeta` Island Farmhouses Limited (“Island”). Din is-socjeta` kriet fond lill-kumpannija konvenuta (“Uni-que”) sabiex ghall-uzu ta` catering establishment. Island kellha tagħmel l-art bil-madum u l-bibien ta’ barra waqt li Uni-que kellha tagħmel il-kumplament. Ix-xogħol sar. Wara xi zmien, Uni-que qaltru sabiex ihallas nofs l-ispejjez tal-bibien ta’ gewwa. Huwa accetta u fil-fatt hallas nofs dawn l-ispejjez. Uni-que kellha thallas ukoll l-ispejjez tad-dawl u tal-ilma ; applikat ghallk-provvista tad-dawl u tal-ilma, izda ma hallsitx lill-electrician Alfred Borg ; lanqas xogħolijiet ohra. Island hallset parti mix-xogħolijiet bħall-plakkek, kif ukoll dak li kien hemm bzonn li jghaddi minn taht l-art. Uni-que kellha thallas sabiex jaqbad l-elettriku mal-fornijiet, biex saret il-bar u hwejjeg ohra. Uni-que ma hallsitx il-

Kopja Informali ta' Sentenza

kontijiet tad-dawl u tal-ilma. Inoltre kien hemm kontijiet pendenti meta Island irrangat il-fond u krietu lil hadd iehor wara li Uni-que ma baqghet fil-fond. Uni-que baqghet ma hallsitx ghal xoghol ta' granit illi sar, ghalkemm Island kienet hallset ghal xoghol ta` irham.

Kompla jixhed illi Uni-que tat notice ta' sitt xhur li ma kienitx sejra tkompli bil-kirja. Ghall-arretrati tal-keria, qalet li kienet sejra thallas b`li kien ser jibqa` fil-bar. Fid-data li tat in-notice, Uni-que diga` kienet lura bil-hlasijiet tal-keria. Ghall-2010, Uni-que ma kienitx hallset ta` hames xhur kera u cioe` Marzu, April, Mejju, Lulju u Awissu. Ghall-2011, ma hallsitx il-keria ta` xaghrejn u cioe` Lulju u Awissu. Il-keria kienet ta` €40 kuljum – VAT eskuza ; ghalhekk €1435 kull xahar. Ix-xaghrejn tal-2011 ma kienux thallsu ghaliex ghalkemm ipproponew li jhallsu billi jhalla l-bank tal-bar fil-post, u hu kien accetta, xorta wahda hadu l-bank magħhom meta telqu l-post.

Dwar l-ammont li kien qiegħed jitlob ghax-xogħolijiet li wettaq u l-ispejjez relattivi li nkorra, l-attur spjega illi Uni-que kienet ghaddietlu l-kontijiet ; huwa hallas parti minnhom u cioe` l-parti tieghu. Il-kontijiet suppost hallsuhom huma, izda baqghu mhux imħallsin. Mistoqsi mill-Qorti jekk hu kellux jagħti lill-electrician, l-attur xehed illi hu ma kelli jagħti xejn ; id-debitrici tal-electrician kienet is-socjeta konvenuta.

Dwar id-dawl u l-ilma (arloggi u konsum), l-attur xehed illi meta saret il-kawza, dawk kienu għadhom dovuti ghalkemm jidher li fil-mori tal-kawza, jidher li kienu thallsu.

Qal ukoll li meta s-socjeta konvenuta telqet mill-fond, halliet warajha hafna hsara ghaliex kienu anke inqalghu affarijiet li kienu mwahħlin mal-hajt bhal sinkijiet u l-bank tal-bar. Skond il-kuntratt, hwejjeg ta` dik in-natura kellhom jibqghu fil-fond.

Fil-kontroeżami, l-attur xehed illi huwa wieħed mid-diretturi ta' GV Developments Limited. Mistoqsi x'permessi kien hemm fuq il-post meta sar il-kuntratt ta' kera ma` Uni-que, l-attur qal li l-post ghall-ewwel kien catering establishment Class

Kopja Informali ta' Sentenza

4 ; meta s-socjeta konvenuta giet biex tikri, qalulu li riedu l-fond ghal catering establishment Class 6. Fil-fatt saret applikazzjoni, u hareg il-permess ghal Class 6, ghalkemm fil-fatt intuza minn Uni-que bhala Class 4. Kien mistoqsi jekk kienx il-ftehim fis-sens illi l-kera tibda tithallas meta johorg l-permess ghal Class 6 ; huwa wiegeb li ma kienx hekk il-kaz. Dak li kien miftiehem jirrizulta fil-kuntratt. Mistoqsi jekk kenitx Uni-que wahedha li hallset tal-bibien l-ammont ta` €2,478, l-attur wiegeb li huwa hallashom b'cheque ghal €1,380 ; dan kien cheque li kien ircieva minghand terzi u dawwru fuq is-socjeta` konvenuta.

Dwar il-kontijiet tad-dawl u l-ilma, l-attur xehed illi l-kopja tac-cheques li pprezentat Uni-que ma kienux jaqblu mal-kontijiet tad-dawl u tal-ilma. Is-socjeta` konvenuta kienet marbuta li tagtih ricevuta tal-kont lit kun hallset ; dan pero` ma sarx. Fil-fatt kien l-inkwilin il-gdid li hallas il-kont sabiex il-meter ikun jista` jdur fuqu. Mistoqsi mill-Qorti kemm kien il-kont, l-attur wiegeb li skond l-inkwilin il-gdid, kien jammonta ghal madwar €4,000, li kellhom jinqatghu mill-kera.

L-attur stqarr illi safejn jaf hu wara li telqet il-fond is-socjeta konvenuta, id-dawl kien inqata` u rega gie stallat mill-gdid. Dwar il-canopy, l-attur xehed illi jghid illi wara li l-MEPA kienet ordnat lil Uni-que biex tnehhieha, huwa zamm il-canopy għandu sakemm johrog il-permess ; fil-fatt hadha mieghu Ghawdex u zammha fil-garage tieghu. Wara li hareg il-permess, rega` twahhlet fil-fond.

Jason Vella – iben l-attur – xehed li huwa kien imur jigbor il-kera mingħand is-socjeta` konvenuta. Ma kienū ihallsuh ghaliex ighidulu li kien rrangaw ma` missieru. Kien hemm zmien meta bdew jieħdu l-affarijet mill-hanut. Huwa pprova jwaqqafhom ghaliex kien hemm mandat izda baqghu għaddejjin xorta. Ikkonferma li kien ta lis-socjeta` konvenuta cheque għal €1,380 li kien il-pagament li missieru kellu jagħtihom tal-bibien. Kien cheque li hareg favur missieru minn Chamber College li mbagħad kien girat favur Uni-que.

Alfred Borg xehed illi huwa jahdem bhala plumber u electrician. Huwa kien inkarikat minn Island biex jagħmel istallazzjoni ta` dawl, ilma u air conditioning go post li jinsab hdejn l-Universita` l-Msida. Kien kellmu l-attur għal Island. Il-post kien jismu “Unique Food Bar”. Ghalkemm kien inkarikat mill-attur, dwar ix-xogħol huwa

Kopja Informali ta' Sentenza

kien jircievi struzzjonijiet minghand Dennis Gatt u Massimo Borg li kienu krew il-post. Huwa ghamel l-installazzjoni tad-dawl u tal-ilma, il-kmamar tal-banju li jinsabu fil-livell intermedju, il-kcina, l-ufficju, it-terrazin u l-bitha. Huwa ghadda s-sistema kollha tal-ilma u tad-dawl, is-supply ghal tlett airconditioners u l-installazzjoni ta' wiehed minnhom, it-trinek u l-conduits ghal cameras, il-fire u burglar alarm, is-sistema tat-telephone u t-television. Dwar il-cameras, il-fire u l-burglar alarm, ghalkemm il-kerrejja kienu qabdu bniedem iehor biex jagħmel ix-xogħol, kien hu li ghadda t-trinek u l-conduits. Huwa xtara l-materjal kollu li kellu bzonn, hlief ghall-fixtures tad-dawl. Linkwilini xtraw l-appliances. Il-kont hargu l-attur bhala direttur ta` Island. Huwa kien ircieva pagament ta` €7,000.

Fil-kontroezami, ix-xhud xehed li s-€7,000 hallashom l-attur ghaliex huwa mieghu kien ftiehem ; anke l-invoice harget f'isem l-attur.

George Borg – direttur tas-socjeta` konvenuta – xehed illi meta ra l-post, kien ghadu fi stat ta` gebel u saqaf. Għalhekk huma riedu li l-ewwel jitlesta l-post ghall-uzu, u wara jsir il-kuntratt tal-kiri. L-attur insista li l-kuntratt isir xorta b`dan illi l-kera tithallas meta johrog il-permess. Ghalkemm l-attur qalilhom li l-post kellhu licenzja bhala catering establishment Class 6, jigifieri li jkun jista` jsir tisjir fuq il-post, dan ma kienx hekk. U li kieku kienu jafu dak il-fatt ma kienux jieħdu l-post.

Kompla jixhed li f'Settembru 2010, meta l-post kien lest, kienu marru tal-MTA u qalulhom li ma kellhomx permess biex isajru fil-post. Kienu wahħlu canopy, li l-Awtorita qaltilhom li kellhom inehhu. Huma neħħewha u qegħduha fil-garage. Meta marru biex jieħdu l-canopy, ma sabuhiex. Wara li ma baqghux fil-post, u l-post lahaq inkera lil haddiehor, raw il-canopy imwahħla fil-hanut. Meta kellu lill-inkwilin, dan qalilhom li kien tahielu l-attur. Il-canopy swiethom €2600.

Xehed illi l-hanut kellu licenzja ta` Class 4. Minn meta dahlu fil-post bdew ihallsu kera ta` €40 kuljum. Mistoqsi mill-Qorti dwar il-kondizzjoni fil-kuntratt li kellhom jibdew ihallsu kera biss jekk johrog il-permess, ix-xhud wiegeb illi hekk kien ighid il-kuntratt, izda l-attur kien qalilhom biex jifθu xorta wahda ghalkemm ma kienx hareg il-permess. Bdew ihallsu l-kera minn Ottobru 2011. Jaf li kienu jmorrū għandhom xi nies li kienu kredituri tal-attur. Kienu jghidulhom li kien bagħthom l-

Kopja Informali ta' Sentenza

attur biex jigbru c-cheque tal-kera huma. Fost dawn il-persuni, kien hemm supplier tal-lifts u tal-aluminium.

Stqarr illi huma taw n-notice lill-attur fil-1 ta' Marzu 2011. Qalu lill-attur li ma kienux se jhallsuh ta' Lulju u Awissu 2011 għaliex hu kellhom jagħtihom xi flus u għalhekk kellha ssir tpacija. Fil-fatt l-attur kellu jħallashom €1,400 tad-depozitu, €1,200 tal-biben, €1,690 tal-canopy, €802 għall-ispejjeż sabiex din titwahhal u €120 tas-serratura. Meta bdew johorgu l-affarijiet, kien mar t-tifel tal-attur biex iwaqqafhom ; qalilhom li kien hemm mandat. Ivverifika mal-avukat tieghu u dan avzah li ma kien sar l-ebda mandat. Għalhekk seta` jkompli johrog l-affarijiet. Fis-27 ta` Awissu 2011 għal habta tas-6.00 a.m., marru hu u Dennis Gatt il-post u sabu li s-serratura kienet nbidlet. Għalhekk gabu locksmith sabiex jerga` jibdel is-serratura. Sar ukoll rapport lill-pulizija. Mistoqsi mill-Qorti, allura kemm ighid li huma kellhom jieħdu mill-atturi, ix-xhud wiegeb illi kellhom jieħdu €2,325. L-attur ma kellu jieħu xejn.

Xehed illi l-ftehim mal-attur kien illi jieħdu l-post bhala lest. Huma ma kienux inkarikaw lill-electrician. Fil-fatt l-electrician ma kienx tahom kont. Il-kontijiet tad-dawl u ilma kienu mhallsin.

Spjega illi Dok UQ2 kien l-ammont li thallas mis-socjeta` konvenuta għall-canopy ; Dok UQ3 jirreferi ghall-ewwel pagament ta' kera li sar ; minn Dok EQ4 sa UQ6 kienu pagamenti ta' ohra kera. L-attur kien talabhom biex ic-cheques tal-kera isiru f isem GV Developments Limited u hekk sar. Ic-cheques tal-kera kienet toħroghom Uni-que. Dok UQ7 sa DokUQ 17 kienu kollha cheques tal-kera li thallsu ; l-ahhar wieħed huwa ta' Gunju 2011. Dok UQ19 jirreferi għall- hlas tal-bibien ; skond il-ftehim dawk suppost kienu mal-post. L-attur kien tahom cheque għal depozitu ta' 50% tal-prezz u kien qalilhom li meta johorgu n-nofs l-ieħor huwa jħallashom lura ; fil-fatt l-irċevuta harget fuq GV Developments Limited. Dok UQ21 hija cedola ta' depozitu li biha huma ddepozitaw c-cavetta tal-fond fil-qorti. Dok UQ22 juri r-reading tal-arlogg tad-dawl u Dok UQ23 juri l-arlogg tal-ilma. Dawk ir-ritratti ttieħdu meta hargu mill-fond. Dok UQ23A u Dok UQ24 huma c-cheques li bihom hallsu l-kontijiet tad-dawl u tal-ilma. Dok UQ 25 huwa l-kont tad-dawl sa' meta kienu fil-fond. Ikkonferma li huma hallsu kollox u ma kellhom jagħtu xejn.

Kopja Informali ta' Sentenza

Dennis Gatt xehed illi l-ftehim mal-attur kien li huwa jaghtihom l-post lest bil-permess bhala Class 6. Inoltre l-post kellu jkun lest bid-dawl, ilma u madum. Meta ghamlu l-kuntratt, il-permess ma kienx għadu hareg. Il-hanut għal ewwel kellu licenzja bhala Class 4 ; imbagħad l-attur applika biex isir Class 6. Kien qiegħed jieh hsieb ta` kolloġx il-perit tal-attur Samuel Formosa. Xehed illi f'Settembru 2010 marru tal-MEPA biex jagħmlu l-ahħar ispezzjoni tal-fond u meta dahlu qalulhom li ma setghux joperaw ghaliex ma kellhom permess isajru fil-fond. Inhasdu b'dik l-ahbar ghaliex huma hadu l-post propju sabiex ikunu jistgħu jagħmlu tisjir go fis. Meta marru l-ufficjali tal-MEPA, il-kuntratt kien diga` ffirmat. Tal-MEPA qalulhom ukoll illi ma setax ikollhom canopy fil-kċina u għalhekk tawhom ordni biex inehhuha. Fil-fatt hekk sar u tpoggiet go garage tal-attur. Mistoqsi jekk kienitx harget il-licenzja Class 6, ikkonferma li l-licenzja harget izda xorta wahda ma setghux jsajru ghaliex kondizzjoni tal-licenzja kienet tħid : “*no cooking allowed*” sakemm sa ssirx stallazzjoni ta` cumnija li kellha tkun ta’ għoli hames sulari. Il-canopy li hallsu għaliha huma rega` tpoggiet fil-post mill-inkwilin il-għid. Meta marru biex jieħdu l-affarijet mill-post, ic-cavetta ma kienitx dahlet fis-serratura. Għalhekk gabu locksmith li bidel is-serratura (Dok UQ39) u sar rapport lill-pulizija. L-electrician kien inkarikat mill-attur ; mieghu huma ma kelhom l-ebda ftehim.

Massimo Borg – direttur u kontrollur finanzjarju ta` Uni-que – xehed illi ghall-bibien huma ma kellhom jħallsu xejn ; fil-fatt hargu nofs il-prezz biex jghinu lill-attur, pero` bl-intiza li jieħdu l-ammont lura. Il-ftehim kien verbali. Muri Dok UQ22, ix-xhud ikkonferma li dak huwa ritratt tal-meter. Ikkonferma wkoll ic-cheques li bihom thall-su l-kontijiet tad-dawl u ilma. Qal li wara li twahhal it-tagħmir għat-tisjir, saret spezzjoni mill-awtoritajiet, u qalulhom li kellhom inehhu kolloġx, ghaliex ma kellhomx permess sabiex isajru. Għalhekk kellmu lill-Perit Samuel Formosa.

Oliver Magro - rappresentant tal-MEPA – xehed illi l-ewwel applikazzjoni li kien hemm kienet dik bin-Nru 77 tal-2009, fejn l-applikant kienet Helen Vella talbet “*change of use from a class 4 shop to a class 6.*” Fil-kaz ta` class 4, hanut ma jkunx jista` jsir tisjir fis, izda jkun jista` jsahhan l-ikel u jbiegħu. Fil-kaz ta` class 6, il-hanut ikun bar u restaurant, fejn ikun jista` jsir tisjir u jigi servut l-ikel fuq l-imwejjed. Fil-kaz tallum, il-permess għal class 4 hareg fit-8 ta` Jannar 2008. In segwitu fl-2009, Helen Vella ta` 106, Triq Santa Domenica, Victoria, Ghawdex, applikat biex minn class 4 il-licenzja tinbidel għal class 6. Il-permess hareg fil-5 ta` Jannar 2010. Fit-8 ta` Awissu 2010, saret applikazzjoni minn Giovann Vella sabiex jistalla cumnija u “*fixing of shop sign*”. Il-permess hareg fil-25 ta` April 2011. Fl-2012, Giovann Vella ta` 106, Triq Santa Domenica, Victoria, Ghawdex, dahħal applikazzjoni ohra. Ippreciza li l-l-permess tal-2008 hareg fuq il-post kollu ; dak tal-2009 hareg fuq nofs il-post ; waqt li dak tal-2010 hareg fuq in-nofs l-ehor tal-post.

Reuben Bonnici – rappresentant ta` ARMS Ltd – xehed ipprezenta statement of account rigward il-fond in kwistjoni li juri bilanc ta` €510.50. L-ahhar registered subscribers kien Massimo Borg ta` Uni-que Catering Limited, 94, Triq il-Liedna, Fgura ; minghand Borg, is-servizz kien trasferit lil Kevin Spiteri u minn Kevin Spiteri ghal Thomas Diacono – Dok RB1. Ipprezenta l-kontijiet li jirrigwardaw is-socjeta` konvenuta. Fil-**kontroezami**, ix-xhud stqarr li ma jkollhomx record ta` min ikun ihallas kont ; l-importanti ghal ARMS huwa li jsir il-hlas.

Thomas Diacono xehed illi l-kumpannija tieghu Popular Marketing Ltd tikri l-hanut in kwistjoni minghand l-atturi. Il-hanut illum jismu “New York Best” u jinsab Tal-Qroqq. Beda jopera l-hanut f'Jannar 2012, wara li saru xogholijiet fil-fond li damu sejrin bejn sitta u tmien gimghat. Wara hames gimghat li kien ilu jopera, ircieva kont tad-dawl u ilma tal-hanut fl-ammont ta` €4,000. Il-kont kien tal-inkwilin ta` qabel. Huwa hallas il-kont. Il-kont kien isejjah lil Kevin Spiteri li kien l-ex partner tieghu fil-kumpannija Popular Marketing Ltd. Qabel thallas il-kont sar transfer ghal fuq ismu. Hallas hu l-kont biex ikun jista jopera l-hanut. Jaf li l-attur ghamel claim kontra l-inkwilin ta` qabel biex jigbor dawn il-flus. Fil-**kontroezami**, ix-xhud ikkonferma li meta bdew ix-xogholijiet kien hemm s-servizz tad-dawl u l-ilma fil-post. Il-canopy li illum hemm fil-hanut kien gabarha hu minn Ghawdex minghand l-attur. Il-kont tad-dawl u ilma kien thallas b`cheque ta` Popular Marketing Ltd. Jaf li fil-hanut kienet waslet *final notice* li kien sejjer jinqata` d-dawl u li kienet intestata lil Kevin Spiteri.

Ikkunsidrat :

III. Sottomissjonijiet

L-attur jirrileva illi fl-ewwel lok il-kawza saret biex jingabru arretrati ta` seba` xhur kera li kien dovuti mis-socjeta` konvenuta. Kienu esebiti kemm cheques kif ukoll ricevuti fiskali. Il-hlasijiet koperti ma kellhomx jitqiesu kronologikament fis-sens illi cheque ta` Lulju 2011 mhux bilfors kien ikopri l-hlas tal-kera ta` xahar ghal Lulju 2011.

Kopja Informali ta' Sentenza

Din id-disparita` insorgiet ghaliex is-socjeta konvenuta kienet qegħda tipprendi li tagħmel tpacija tal-kera ma` spejjez li għamlet fil-post, meta skond l-ftehim, dawk l-ispejjez kien a kariku tas-socjeta konvenuta. Għalhekk, skond l-attur, mill-ircevuti u cheques li kien prezentati, il-Qorti għandha ssib li hemm seba` xhur hlas ta` kera neqsin.

Fit-tieni lok, l-attur qiegħed jipprendi l-hlas tal-ispejjez ta' l-istallazzjoni ta' elettriku li, ghalkemm kien ordnati mis-socjeta attrici, saru ghall-beneficċju tas-socjeta konvenuta. Skond il-kuntratt, kull spiza li saret wara Marzu 2010 kienet a kariku ta` Uni-que. Il-partijiet kien ftehma li jitqabbad l-electrician li solitament kienet tinkarika s-socjeta attrici, u li nsera kien qiegħed jagħmel ix-xogħol fil-blokk li minnu kien jagħmel parti l-fond de quo.

It-tielet ammont pretiz mill-attur kien jirrigwarda kontijiet tad-dawl u l-ilma. Ghalkemm s-socjeta konvenuta pprezentat ricevuti, fejn jirrizulta li saru xi hlasijiet, dawk il-hlasijiet ma jkopru il-pendenzi kollha.

Min-naha tagħha, is-socjeta konvenuta tirrileva li l-ammonti li jissemmew fir-rikors guramentat ma rrizultawx ippruvati waqt t-trattazzjoni tal-kawza. Dwar il-kontijiet tad-dawl u ilma, ghalkemm fir-rikors guramentat saret talba għal madwar €12,000, mill-provi rrizulta li s-socjeta konvenuta hallset kif ikkonferma ir-rappresentant ta` ARMS Ltd. Kien esebit ritratt ta' kemm kien r-readings meta s-socjeta konvenuta telqet il-fond, prova li hija korrapportata wkoll mix-xhieda tar-rappresentant ta` ARMS Ltd. Dwar l-arretrati ta' kera, fir-rikors guramentat, kien dikjarat li kien dovuti madwar €11,000 ; mill-provi din il-pendenza ma tirrizultax ippruvata. Għalkemm skond il-kuntratt, is-socjeta konvenuta ma kellhiex jedd titlob rifuzjoni ta` tiswijiet, manutensjoni u benefikati, mill-provi hareg car illi t-tpacija pretiza mis-socjeta konvenuta kienet tirrigwarda l-ispiza ta` oggetti li attwalment rrizulta li thallsu mis-socjeta konvenuta u li l-partijiet kien ftehma li kellhom jithallsu binnofs bħall-bibien interni partijiet ftehma li kellhom jinqasmu binnofs, bhal bibien interni.

Ikkunsidrat :

IV. Risultanzi

Il-pattijiet li l-partijiet jaqblu u jiftehmu dwarhom f'kuntratt huma l-espressjoni tar-rieda taghhom. Ghalhekk meta ftehim isir kif trid il-ligi, kemm ghal dak li huwa sostanza kif ukoll ghal dak li huwa forma, dak il-ftehim isir ligi bejn il-partijiet. U meta l-ftehim isir skond il-ligi jiusta` jithassar jew jinbidel biss bi ftehim iehor maqbul bejn l-istess partijiet.

Fis-sentenza mogtija fil-5 ta` Ottubru 1998 mill-Qorti tal-Appell fil-kawza **“Beacon vs Spiteri Staines”** jinghad hekk –

Il-principju kardinali li jirregola l-istatut tal-kuntratti jibqa` dejjem dak li l-vinkolu kontrattwali għandu jīgi rispettat u li hi l-volonta` tal-kontraenti kif espressa fil-konvenzjoni li kellha tipprevali li trid tigi osservata - pacta sunt servanda.

Skond l-**Art 993 tal-Kap 16** –

Il-kuntratti għandhom jiġu esegwiti bil-bona fidji, u jobbligaw mhux biss għal dak li jingħad fihom, izda wkoll ghall-konsegwenzi kollha li ggib magħha l-obbligazzjoni skond ix-xorta tagħha, bl-ekwita`, bl-użu jew bil-ligi.

(ara – **“Depares noe vs O` Dea noe”** – Appell - 25 ta` Gunju 1996).

Skond l-**Art 1002 tal-Kap 16**, fejn il-kliem ta` konvenzjoni mehud fis-sens skond l-użu tal-kuntratt huwa car, ma hemmx lok ta` interpretazzjoni (**“Spiteri vs Borg”** – **PA/RCP** – 30 ta` Novembru 2000 ; u **“Borg vs Xuereb”** – Appell Civili – 30 ta` Marzu 1997).

Fis-sentenza tagħha tas-26 ta` Mejju 1952 fil-kawza “**Morana vs Spiteri et**”, il-Qorti tal-Appell sostniet li bhala regola mhumiex ammissibbli provi testimonjali kontra l-miktub (*contra scriptum testimonium non fertur*) pero` din mhijiex regola assoluta. Infatti kien ritenut li r-regola ma tapplikax f`dawk il-kazi fejn l-att miktub jiġi mpunjal minhabba simulazzjoni. Kif lanqas ma hija applikabbi meta jkun jidher li l-kontraenti ghamlu kuntratt biex ighattu kuntratt iehor li realment riedu jagħmlu u meta l-Qorti tkun perswaza li jkun sar zball fil-kuntratt. Imbagħad il-Qorti kompliet hekk –

1. *Meta l-kontraenti jinkorporaw fi skrittura l-ftehim ta` bejniethom, għandu jiġi prezunt li dak li riedu jiftehma fuqu nizzluh f'dik l-iskrittura. Għalhekk ma għandux ikun leċitu li wieħed mill-kontraenti jdahhal f'dak il-ftehim klawsoli ohra li mill-kitba ma jirrizultawx, jekk ma jkunux klawsoli sekondarji li jkunu qegħdin ifissru jew jiccaraw il-klawsoli principali ...*

2. *Għalkemm huwa veru li provi orali jistgħu jigu ammessi biex jigu delucidati punti oskuri ta` kitba jew f'xi kazi ta` impunazzjoni ta` dik il-kitba izda l-provi orali mhumiex ammissibbli biex ifissru dak li fih innifsu huwa diga` car ...*

3. *Ir-regola li kontra l-prova miktub ma tistax tigi ammessa prova testimonjali mhix applikabbi meta l-prova tigi offerta biex tigi mfissra ahjar l-intenzjoni tal-kontraenti lit kun espressa b'mod ambigwu jew oskur, jew meta jrid jiġi pruvat xi fatt incidentali jew accessorju li jkun koncijabbli ma` l-att ...*

4. *Il-principju “contra testimonium scriptum testimonium non scriptum non fertur” jibqa` jsehh sakemm il-Qorti ma tkunx perswaza illi hemm, zball fil-kuntratt jew li thalla barra xi patt għal xi raguni specjali ...*

Meta gudikant jiġi biex iqis il-kumpless tal-provi li jitressqu ghall-konsiderazzjoni tieghu sabiex fuq dawk il-provi jagħti decizjoni, il-kriterju rilevanti mhuwiex jekk il-gudikant assolutament jemminx dak li jkun gie spjegat lilu, izda jekk dawk l-ispjegazzjonijiet humiex verosmili fic-cirkostanzi svarjati tal-hajja (“**Borg vs Bartolo**” – Appell Inferjuri – 25 ta` Gunju 1980). Hekk meqjusa dawk il-provi, il-grad rikjest fil-kamp civili huwa dak li bizzejjed li jkun inissel certezza morali fil-mohh tal-gudikant li tkun indotta minn preponderanza ta` provi fuq bilanc ta’ probabilitajiet

Kopja Informali ta' Sentenza

(“Caruana vs Laurenti” – Prim’Awla tal-Qorti Civili – 8 ta` April 1994 ; “Borg vs Manager ta’ l-Intrapriza tal-Halib” – Prim’Awla tal-Qorti Civili – 17 ta` Lulju 1981 ; “Vassallo vs Pace” – Vol.LXX.II.144 u “Zammit vs Petrococchino” – Appell Kummercjali – 25 ta` Frar 1952).

Fis-sentenza tagħha tal-24 ta` Marzu 2004 fil-kawza “Xuereb et vs Gauci et” il-Qorti ta` l-Appell Inferjuri qalet hekk dwar konfliett ta` provi fil-kamp civili :-

Huwa pacifiku f'materja ta` konfliett ta` versjonijiet illi l-Qorti kellha tkun gwidata minn zewg principji fl-evalwazzjoni tal-provi quddiemha :

1) *Li tagħraf tislet minn dawn il-provi korroborazzjoni li tista` tikkonforta xi wahda miz-zewg verzjonijiet bhala li tkun aktar kredibbli u attendibbli minn ohra ;*

2) *Li fin-nuqqas, tigi applikata l-massima “actore non probante reus absolvitur”. (ara a propozitu sentenza fl-ismijiet ‘Fogg Insurance Agencies Limited noe vs Maryanne Theuma’, Appell, Sede Inferjuri, 22 ta` Novembru, 2001).*

Fi kliem iehor il-Qorti għandha tezamina jekk xi wahda miz-zewg verzjonijiet, fid-dawl tas-soliti kriterji tal-kredibilita` u specjalment dawk tal-konsistenza u verosimiljanza, għandhiex teskludi lill-ohra, anke fuq il-bilanc tal-probabilitajiet u tal-preponderanza tal-provi, ghax dawn, f'kawzi civili, huma generalment sufficjenti ghall-konvinkiment tal-gudikant (Kollez. Vol L pII p440). ”

(ara wkoll : “Bugeja vs Meilak” – PA/TM – 30 ta` Ottubru 2003 ; “Kmandant tal-Forzi Armati ta` Malta vs Difesa” – PA/PS – 28 ta` Mejju 2003 ; “Farrugia vs Farrugia” – PA/CC – 24 ta` Novembru 1966)

Fis-sentenza ta` din il-Qorti (PA/PS) tat-28 ta` April 2003 fil-kawza “Ciantar vs Curmi noe” kien precizat hekk –

... mhux kwalunkwe konfliett, kontradizzjonijiet jew inezatteżżezi fil-provi għandhom

Kopja Informali ta' Sentenza

ihallu lill-Qorti f'dak l-istat ta` perplexita` li minhabba fihom ma tkunx tista` tiddeciedi b`kuxjenza kwjeta jew jkollha b`konsegwenza taqa` fuq ir-regola ta` in dubio pro reo.

Fil-kawza tal-lum, l-attur qieghed jitlob il-hlas : (a) tal-ammont ta` €12,427.42 ghal xogholijiet li saru minn terzi wara inkariku tas-socjeta konvenuta ; (b) tal-ammont ta` €14,580 ghal kontijiet tad-dawl u ilma ; u (c) tal-ammont ta` €11,516.80 bhala arretrati ta' kera.

Mill-ftehim tas-17 ta` Marzu 2010 bejn il-partijiet jirrizulta :

Klawsola 2 : “*said premises are to be used exclusively as a catering establishment ...*”

Klawsola 6 : “*said rent is payable in advance in monthly installments, first payment falls due on the 1st of May 2010, provided all relative permits are issued*”

Klawsola 8 : “*The Lessee, is hereby paying the Lessor a deposit, in the amount of € 1,400 ... The said deposit is to be retained by the Lessor and will be forfeited in the Lessor's favour to make good for any damages which may result at the termination or expiration of the lease, as the case may be, and for any arrears of rent ...*”

Klawsola 10 : “*Upon termination of this agreement, the Lessee shall not be entitled to claim any compensation whatsoever from the Lessor for any reason whatsoever, including compensation for all expenses for the repairs, maintenance, structural works or improvements.*”

Skond Klawsoli 20 u 21, l-inkwilin huwa responsabili ghall-hlas tal-kontijiet tad-dawl u l-ilma mid-data tal-firma tal-ftehim.

Dan premess, il-Qorti sejra tqis il-pretensjoni attrici dwar l-ispejjez tal-istallazzjoni tad-dawl, ilma, airconditioning u bibien.

Dwar l-istallazzjoni tad-dawl u ilma, u xoghol iehor relatat, il-Qorti tirrileva illi fil-ftehim mhuwiex specifikat min kien responsabbli ghall-hlas ta` dawn ix-xogholijiet. Il-Qorti mhijiex tqis li dawn t-tip ta` xogholijiet kien dawk kontemplati fi Klawsola 16, jigifieri alterazzjonijiet strutturali u bdil li seta` jsir fl-intern tal-fond biex dan jigi dekorat. Tenut kont tal-fatt li s-socjeta` konvenuta bhala inkwilin kienet qegħda tiehu l-fond sabiex tuzah bhala *catering establishment*, u fil-ftehim tal-kera jingħad illi l-attur kien qed jikri “*the shop*”, dan ifisser li meta l-fond inkera kellu jkun diga` mghammar bil-provvista tad-dawl u l-ilma. Is-socjeta` konvenuta ma haditx b`kera fond li kien intiz li jkun u li jibqa` *gebel u saqaf* izda kriet fond kummercjal. Mix-xieħda ta` Alfred Borg, jirrizulta li huwa kien inkarikat mis-socjeta` attrici. Għalhekk l-attur ma' jistax jipprendi li jigi rimborsat mis-socjeta` konvenuta ghall-kont li rcieva mingħand Alfred Borg għall-istallazzjoni tad-dawl u l-ilma, meta ma rrizultax li s-socjeta` konvenuta kkontrattat ma` Alfred Borg. Huwa inverosimili li s-socjeta` konvenuta accettat li l-attur jikkontratta għaliha ma` Alfred Borg bla ma tkun infurmata b`xejn bid-dettalji tal-appalt bhax-xogħol li kien se jsir, il-kwalita` tal-fittings, il-prezzijiet, rati u modalita` ta` hlas. Fil-kontroeżami Alfred Borg jikkonferma li hu kien ftiehem mal-attur tant li l-invoice harget f`isem is-socjeta attrici. Għalhekk fir-rigward ta` dawn ix-xogholijiet, hija l-fehma konsiderata tal-Qorti li l-attur ma jistax jipprendi rimbors ta` dawn l-ispejjez kif indikat fir-rikors guramentat mingħand is-socjeta` konvenuta ; lanqas tal-ammont ta` €7,000 li xehed li thallas bhala akkont mingħand l-attur.

Dwar il-kwistjoni tal-bibien, il-Qorti tirrileva illi fix-xhieda tieghu l-attur jghid illi s-socjeta attrici kellha tagħmel l-art tal-madum u l-bibien ta' barra. Ghall-bqija, inkluż ghall-bibien ta` gewwa, kellhom thallas is-socjeta` konvenuta. Fi Klawsola 16 tal-ftehim jingħad illi “... *all payments due in respect of any such structural alterations, additions, decorations and improvements are to be borne by the Lessee.*” Dwar il-bibien interni, l-attur jixhed illi s-socjeta` konvenuta kienet talbitu sabiex ihallas nofs l-ispiza. Id-diretturi tas-socjeta` konvenuta xehdu illi huma kienu hallsu ghall-bibien ghaliex l-attur kien qalihom illi ma kellux flus u li kien se jħallashom fi tmiem il-kera. Jirrizulta minn Dok UQ 19 li l-bibien gew iqumu €2478. L-attur xehed li huwa hallas lis-socjeta` konvenuta n-nofs tieghu tal-bibien b`cheque ta` terzi għal €1,380 li ggirah favur is-socjeta` konvenuta.

Kopja Informali ta' Sentenza

In kwantu jirrigwarda l-apprezzament ta` l-provi dwar din il-kwistjoni, il-Qorti ssib li hemm konfli fid-deposizzjoni tal-attur ghaliex ghall-ewwel isostni li skond il-ftehim hu kelleu jhallas ghall-bibien ta` barra waqt li l-ispejjez tal-bibien ta` gewwa kien a kariku tas-socjeta konvenuta, imbagħad fil-kontroeżami, jixhed li hu hallas nofs l-ispejjez tal-bibien interni. Huwa fatt stramb kif fil-kuntratt jigi patwit mod, imbagħad isir xort`ohra, u cioe` li l-attur jaccetta li jhallas bla ma jindaga ghaliex kien qed jigi pretiz minnu li kelleu jhallas nofs l-ispejjez. Jason Vella, iben l-attur, jikkonferma li missieru kien hallas għal nofs l-ispejjez ; skond ix-xhud dak "*kien hlas li kelleu jagħtihom*". Għalhekk din il-Qorti tasal ghall-konkluzjoni illi probabilment dawk il-bibien effettivament kellhom isiru mill-attur, u li s-socjeta` konvenuta hadet l-inizjattiva biex tagħmilhom hi sabiex tkun tista` tibda topera. Il-Qorti mhijiex konvinta li sal-grad ta` l-prova fuq bilanc ta` probabilitajiet l-attur għandu xi jedd għal rimbors tal-ispiza tal-bibien interni.

Il-Qorti sejra tqis il-pretensjoni attrici dwar il-hlas ta` arretrati tal-kera.

Mid-dokumenti li pprezentat is-socjeta` konvenuta, jidher li l-hlas tal-kera sar minn Settembru 2010 sa' Gunju 2011, ghalkemm stante li s-socjeta` konvenuta tat-l-avviz tat-tmiem tal-kirja fl-1 ta` Marzu 2011, kienet obbligata li thallas l-kera ta' Lulju u Awissu 2011 ukoll. Skond il-kuntratt (Klawsola 6) kien miftiehem li l-kera tibda tithallas mill-1 ta' Mejju 2010, bil-kundizzjoni li jkunu hargu l-permessi. Fil-kuntratt inkiteb li l-fond kelleu jintuza bhala *catering establishment* ; u xejn aktar !

Skond il-Kap 409 tal-Ligijiet ta` Malta, "*catering establishment*" means any building, premises or other establishment, including kiosks, howsoever described, purveying for reward food and, or, beverages including wines and spirits, for consumption.

Bil-Malti t-tifsira taqra hekk :-

"stabbiliment li jipprovd ikel" tfisser kull bini, lokal jew stabbiliment ieħor, inkluz kull kjosk, ikun kif ikun deskridd, li jipprokura b'kumpens ikel u, jew, xorġ inkluz kull inbid u spirti, għall-konsum.

Kopja Informali ta' Sentenza

Is-socjeta` konvenuta tissottometti li huma hadu l-kirja tal-fond de quo fuq il-premessa li jkunu jistghu jsajru fih. Fil-kuntratt, id-destinazzjoni tal-fond kien indikat bhala “catering establishment”; *sic et seimpliciter*.

Skond il-Permess ta’ Zvilupp PA 00202/07 (Dok MEPA2) il-Klawsola 6 tghid :-
“*The confectionery shall be used only for retail and not for manufacturing. The cooking of food within the premises is not allowed.*”

Fl-applikazzjoni tat-12 ta` Jannar 2009, sabiex ikun hemm *change of use from a class 4 shop to a class 6 shop*, il-Klawsola 1 tghid : “*The cooking of food within the premise is not allowed unless separate development permission for the installation of a flue for the extraction of cooking fumes and smells is obtained ...*”

Kien biss imbagħad b`applikazzjoni tat-23 ta` Awissu 2012 illi l-attur talab għal *change of use from class 4 shop to class 6 shop with the installation of chimney flue*.

Meta s-socjeta` konvenuta hadet l-hanut fis-17 ta` Marzu 2010, l-uzu kellu jkun ta` *catering establishment*. Sa dakinh kien ikklassifikat bhala Class 4. Fil-ftehim ma kienx specifikat, x`tip ta` permess jew klassifika kellu jkollu l-hanut. Kull ma tnizzel kien il-proviso li “*all relative permits are issued.*” Fix-xieħda tiegħu Oliver Magro mill-MEPA spjega li “*... class 4 ifisser hanut li fih ma tistax issajjar ikel izda jista jinbiegh biss, bhal per ezempju pizzeria takeaway, fejn issahhan l-ikel, u class 6 huwa bhala restaurant u bar fejn tista tiekol hemm u anke toħrog l-imwejjed. F'hanut li għandu class 4 jista jsir tisjir izda mhux bhal restaurant.*”

Stante li skond il-ftehim tal-kera, il-post kellu jintuza bhala *catering establishment*, u kien munit bil-permess Class 4, ma kienx hemm inadempjenzi da parti tal-attur..

Il-kera mis-socjeta` konvenuta kienet dovuta minn Mejju 2010 u mhux minn Marzu 2010. Mid-dokumenti esebiti (Dok UQ3 et seq) jirrizulta li s-socjeta` konvenuta hallset minn Settembru 2010 sa Gunju 2011. Ghalhekk kellha thallas il-kera ghax-xhur ta` Mejju 2010, Gunju 2010, Lulju 2010, Awissu 2010, Lulju 2011 u Awissu 2011, jigifieri ghal sitt xhur. Il-kera kienet ta` €40 kuljum, u cioe` €1,435 kull xahar. Arretrati ta` sitt xhur jwasslu ghall-figura ta` €8,610. Jirrizulta li skond Klawsola 8 tal-ftehim, is-socjeta konvenuta hallset depozitu mal-attur fl-ammont ta` €1,400. Skond l-istess klawsola, dak id- depozitu kelli jagħmel tajjeb ghall-arretrati tal-kera. Ghalhekk is-socjeta` konvenuta għandha thallas bhala arretrati ta` kera bilanc ta` €7,210 (€8,610 - €1,400).

Il-Qorti sejra tqis il-pretensjoni attrici dwar il-hlas ta` l-kontijiet tad-dawl u tal-ilma.

Mill-provi jirrizulta li l-ahhar kont li jista` jigi attribwit lis-socjeta` konvenuta huwa dak esebit a fol 58, li jkopri l-perijodu ta` bejn s-26 ta' Lulju 2011 u s-27 ta' Awissu 2011. L-ammont dovut kien ta' €1,967.33 ; jidher li dan thallas skond l-ircevuta a fol 57. Hekk jirrizulta wkoll mir-rendikonti li kienu prezentati mir-rappresentant ta` ARMS Ltd u mir-rendikont a fol 203. L-ammont thallas fit-3 ta` Novembru 2011. Meta ssir referenza għar-rendikont a fol 203, l-ammont dovut mis-socjeta konvenuta lil ARMS jidher bhala nil.

Għalkemm l-attur jixhed li kien fadal x`jithallas madwar €4,000, meta fir-rikors guramentat semma l-figura ta` €14,580, jirrizulta mir-rendikonti li s-socjeta` konvenuta kienet hallset l-kontijiet pendenti li kellha. Mill-ftehim esebit a fol 277 mal-inkwilini l-għadha, jirrizulta li l-kirja bdiet fil-1 ta' Settembru 2011. Jirrizulta wkoll mill-provi li l-inkwilin il-għid beda jopera f'Jannar 2012 ; qabel dik id-data kienu qegħdin isiru xogħolijiet fil-fond li damu sejrin bejn sitta u tmien gimghat. Fil-post kien hemm is-serviz tad-dawl u l-ilma. Ghalkemm jingħad li thallsu kontijiet li kienu għadhom pendenti mill-inkwilin ta` qabel, dan ma giex ppruvat. Dak li gie ppruvat huwa li fuq r-rendikont tas-socjeta` konvenuta wara li telqet, dan kien juri li ma kienx hemm ammont dovut.

Kopja Informali ta' Sentenza

Ghalhekk mhijiex ippruvata sal-grad rikjest mil-ligi l-allegazzjoni tal-attur li s-socjeta` attrici kienet debitrici fil-konfront tieghu ghal pendenzi fil-kontijiet tad-dawl u tal-ilma relattivi ghaz-zmien li kienet tokkupa l-fond de quo.

Fil-kors tal-gbir tal-provi, issemmiet mis-socjeta` konvenuta kwistjoni ta` **tpacija**. Il-Qorti kienet tistenna li kwistjoni ta` din ix-xorta ma kenitx semplicement tigi ventilata waqt it-trattazzjoni tal-kawza izda tkun tirrizulta jew *per via di eccezione* inkella permezz ta` *kontrotalba*. Fil-kaz tallum, la saret wahda u lanqas l-ohra. Ghalhekk il-Qorti mhijiex sejra taghti konsiderazzjoni ghal xi pretensjoni ta` tpacija fit-termini prospettati mis-socjeta` konvenuta. Fl-istess waqt, jekk is-socjeta` konvenuta qegħda tivvanta xi pretensjoni dwar il-canopy jew dwar il-bdil tas-serratura, tista` tagħmel dan fi procediment separat minn dan.

Decide

Għar-ragunijiet kollha premessi, il-Qorti qegħda tiddisponi mit-talbiet attrici u mill-eccezzjonijiet tas-socjeta` konvenuta billi qegħda taqta` u tiddeciedi hekk :-

Tastjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri tal-ewwel talba.

Riferibbilment għat-tieni talba, tiddikjara illi s-socjeta` konvenuta hija debitrici biss tal-attur John Vella għan-nom u in rappresentanza tas-socjeta` Island Farmhouses Limited (C-48641) esklussivament fl-ammont ta` sebat elef mitejn u ghaxar Ewro (€7,210) li jirrappresenta arretrati ta' kera tal-fond ground floor, mingħajr numru ufficjali izda magħruf bhala bl-ittra "B" u li jifforma parti mill-blokka bl-isem "Padre Pio Court", li qiegħed fi Triq Esperanto l-Imsida, u dan limitatament ghall-perijodu ta` bejn l-1 ta` Mejju 2010 sal-31 ta` Awissu 2010, u ghall-perijodu ta` bejn l-1 ta` Lulju 2011 sal-31 ta` Awissu 2011.

Riferibbilment għat-tielet talba, tordna lis-socjeta` konvenuta sabiex thallas biss lill-attur John Vella għan-nom u in rappresentanza tas-socjeta` Island Farmhouses Limited (C-48641) limitatament is-somma ta` sebat elef mitejn u ghaxar Ewro (€7,210) kif fuq ingħad, bl-imghax legali b`effett mil-lum.

Tordna li l-ispejjez kollha ta` din il-kawza, inkluzi dawk tal-mandat ta` qbid li għalihi saret riferenza fir-rikors guramentat, jithallsu in kwantu għal ghoxrin fil-mija (20%) mis-socjeta` konvenuta, u in kwantu għal tmenin fil-mija (80%) mill-atturi.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----